

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13039,Akcja-Pajak.html>
2021-09-26, 04:41

Akcja Pająk

"Akcja Pająk". Akcja samoobrony podjęta w l. 1979-1980 przez łódzkie środowisko KSS KOR, wsparta przez ROPCiO i KPN w zw. z nieujawnionymi przypadkami zgonów podczas przesłuchań na MO. Na podstawie zebranej przez Mirosława Michalika i Zenobię Łukasiewicz dokumentacji z akt Prokuratury Wojewódzkiej w Łodzi, która umarzała kolejne śledztwa z powodu niewykrycia sprawców lub orzekała o śmierci samoistnej, ujawniono takie przypadki w KD MO Łódź-Bałuty. Nast. w n-rze 4 redagowanego przez M. Michalika i Elżbietę Lewińską niezależnego pisma „Kronika Łódzka” opublikowano na ten temat artykuł "Zamienić plotkę w informację", po którym redakcja otrzymała nieprecyzyjną informację o śmierci Jana Kowalczyka w KD MO Łódź-Bałuty i adres rodziców zmarłego. M. Michalik odszukał osoby, których bliscy zginęli podczas przesłuchań w tej komendzie; wraz z Z. Łukasiewicz dotarł do odpisów akt w spr. śmierci Piotra Łukasiewicza, Andrzeja Paryskiego i in. Na ich podstawie Jan Walc, po konsultacji prawnej z Biurem Interwencyjnym KSS KOR, napisał artykuł "Akt oskarżenia", opublikowany w „Biuletynie Informacyjnym” nr 5/6 (31/32) z 1979, rekapitulujący zdarzenia w KD MO Łódź-Bałuty; powielony tekst 4-krotnie rozprawdzono w tzw. akcjach dywanowych co kilka tygodni na terenie kolejnych osiedli Łodzi; Akcja wstrząsnęła KD MO Łódź-Bałuty; komendant płk Rogaczewski z dnia na dzień zmienił w komendzie procedury, w wyniku czego ustały przypadki zgonów w areszcie czy w trakcie przesłuchań; funkcjonariusz Zdzisław Pająk, którego nazwisko pojawiało się w pozyskanych aktach, został urlopowany i zmienił miejsce zamieszkania; przed sądem stanął sierż. sztab. Busiak, został jednak skazany nie w zw. ze zgonami na komendzie, ale za próbę wymuszenia łapówki; do odpowiedzialności karnej nie został pociągnięty żaden z oficerów komendy. Sygnatariuszom tekstu: Zenobii Łukasiewicz i Józefowi Śreniowskiemu, prokurator woj. Witold Ekiert przedstawił zarzut szkalowania MO przez

zawiadamianie o przestępstwach niepopelnionych, jednak postępowaniu nie nadano dalszego biegu, nie zawiadomiono też podejrzanych o jego umorzeniu lub zawieszeniu. W trakcie gromadzenia dokumentacji o zgonach w KD MO na Bałutach powzięto informacje o podobnych przypadkach w Ozorkowie, Dalikowie i Drużbicach pod Bełchatowem (region łódzki); w okresie „S” nie zdążono jednak doprowadzić do ustalenia sprawców i skazania winnych, z wyjątkiem sprawy zabójstwa p. Sikory z pow. bełchatowskiego, zakończonej skazaniem funkcjonariusza MO na 4 lata więzienia przez Sąd Wojewódzki w Piotrkowie Trybunalskim.

Józef Śreniowski

[Region Ziemia Łódzka, Łódź](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)